

USTAWA
z dnia 17 czerwca 1966 r.

o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1966 r. Nr 23, poz. 150, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 20, poz. 107, Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1998 r. Nr 162, poz. 1116, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268.

Art. 1.

1. Rada Ministrów może uznać, w drodze rozporządzenia, za uzdrowisko miejscowość (miasto, gminę lub część gminy), uwzględniając posiadanie warunków niezbędnych do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego.
2. Uznanie miejscowości za uzdrowisko ma na celu utworzenie warunków sprzyjających rozwojowi lecznictwa uzdrowiskowego oraz prowadzeniu działalności wypoczynkowo-turystycznej.
3. Granicami uzdrowiska będącego miastem, osiedlem lub gromadą są granice administracyjne tych miejscowości.

Art. 2.

1. Lecznictwem uzdrowiskowym jest zorganizowana działalność w zakresie jak najszerszego zapobiegania chorobom i ich leczenia przy wykorzystaniu:
 - 1) warunków naturalnych, a w szczególności:
 - właściwości leczniczych klimatu i krajobrazu (klimatoterapia),
 - naturalnych zasobów leczniczych, jak wody lecznicze, gazy lecznicze i peloidy (balneoterapia),
 - właściwości leczniczych morza (talassoterapia) oraz
 - 2) innych czynników środowiskowych mających korzystny wpływ na wyniki świadczeń zapobiegawczych i leczniczych.
2. Zakładami lecznictwa uzdrowiskowego są zakłady lecznicze, których podstawowym zadaniem jest udzielanie świadczeń zapobiegawczych i leczniczych przy wykorzystaniu warunków naturalnych i czynników środowiskowych określonych w ust. 1.
3. Urządzeniami lecznictwa uzdrowiskowego są urządzenia niezbędne do wykorzystywania warunków naturalnych, a nie stanowiące części składowej zakładu lecznictwa uzdrowiskowego (pijalnie i rozlewnie wód leczniczych, baseny i plaże lecznicze, leżalnie, solaria).

Art. 3.

1. W celu zapewnienia warunków niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego dla każdego uzdrowiska ustanawia się statut.

2. Statut uzdrowiska ustala:

- 1) granice uzdrowiska, jeżeli ma być nim część gromady,
 - 2) obszar ochrony uzdrowiskowej,
 - 3) czynności, które ze względu na ich oddziaływanie na warunki naturalne i czynniki środowiskowe (art. 2 ust. 1) mogą być podejmowane na obszarze ochrony uzdrowiskowej wyłącznie w trybie określonym w art. 12 (czynności zastrzeżone w statucie),
 - 4) sprawy, które z uwagi na ich znaczenie dla lecznictwa uzdrowiskowego wymagają uzgodnienia z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej lub innym organem służby zdrowia,
 - 5) inne postanowienia istotne dla prawidłowej działalności i rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego, a wynikające z potrzeb i warunków miejscowych.
3. Załącznikami do statutu są decyzje o utworzeniu obszaru górniczego dla poszczególnych złóż wód leczniczych lub gazów leczniczych, jeżeli te złoża występują na obszarze ochrony uzdrowiskowej.
4. Obszar ochrony uzdrowiskowej (ust. 2 pkt 2), stosownie do potrzeb ukształtowania warunków naturalnych, może być większy lub mniejszy od uzdrowiska bądź też wspólny dla dwu i więcej uzdrowisk.
5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzorcowy statut uzdrowiska, w tym w szczególności organizację i szczegółowe zasady działania uzdrowiska.

Art. 4.

1. Statut uzdrowiska uchwała wojewódzka rada narodowa właściwa ze względu na położenie danej miejscowości, po porozumieniu z wojewódzką komisją związków zawodowych i po uzyskaniu orzeczenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, które ustala:
- kompetencja organów gminy jako zadanie własne
- 1) właściwości lecznicze warunków naturalnych,
 - 2) rodzaje i zakres świadczeń zapobiegawczych i leczniczych, które mogą być udzielane w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego,
 - 3) niezbędne warunki sanitarne.
2. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej uzgadnia projekt statutu uzdrowiska z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz z ministrami (kierownikami urzędów centralnych) właściwymi ze względu na zagospodarowanie obszaru ochrony uzdrowiskowej.
- kompetencja organów gminy jako zadanie własne
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku zmiany statutu uzdrowiska.
4. Uchwała określona w ust. 1 wchodzi w życie z dniem uznania przez Radę Ministrów danej miejscowości za uzdrowisko.

Art. 5.

1. Rady narodowe zapewniają uzdrowiskom warunki umożliwiające jak najszersze wykorzystanie właściwości leczniczych tych miejscowości.
- kompetencja organów gminy jako zadanie własne

2. Do zadań rad narodowych miejscowości uznanych za uzdrowiska należy w szczególności:
- 1) rozwijanie gospodarki miejscowej z uwzględnieniem potrzeb lecznictwa uzdrowiskowego oraz jednostek wczasowych i turystycznych,
 - 2) czuwanie nad tym, aby warunki naturalne uzdrowiska nie uległy zniszczeniu, ograniczeniu lub zniekształceniu,
 - 3) prowadzenie jednostek gospodarczych zaspokajających wspólne potrzeby zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, a także jednostek wczasowych, jeżeli przemawiają za tym zasady racjonalnego wykorzystania środków materialnych,
 - 4) zaspokajanie potrzeb kuracjuszków, wczasowiczów i turystów w zakresie urządzeń komunalnych, kulturalnych i usługowych.
3. Rady narodowej stopnia wojewódzkiego mogą przekazać radom narodowym miejscowości uznanych za uzdrowiska i organom tych rad przysługujące im w stosunku do nie podporządkowanych im zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i jednostek wczasowo-turystycznych uprawnienia koordynacyjne przewidziane w obowiązujących przepisach.
4. Rady narodowe miejscowości uznanych za uzdrowiska powołują stałe komisje uzdrowiskowo-wczasowe, zapewniając odpowiednie przedstawicielstwo związków zawodowych i specjalistów.

kompetencja organów gminy jako zadanie własne

kompetencja organów gminy jako zadanie własne

kompetencja organów gminy jako zadanie własne

Art. 6.

1. Zwierzchni nadzór nad lecznictwem uzdrowiskowym sprawuje Minister Zdrowia i Opieki Społecznej.
2. Z tytułu zwierzchniego nadzoru do Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w szczególności należy:
 - 1) wytyczanie kierunku działalności i rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego,
 - 2) czuwanie nad poziomem świadczeń zapobiegawczych i leczniczych udzielanych przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego,
 - 3) czuwanie nad ochroną warunków naturalnych oraz nad właściwym kształtowaniem czynników środowiskowych,
 - 4) zgłaszanie wniosków dotyczących zabezpieczenia dla potrzeb zdrowotnych warunków naturalnych na obszarach nie będących uzdrowiskami,
 - 5) wytyczanie kierunku działalności naczelných lekarzy uzdrowisk oraz sprawowanie nadzoru nad tą działalnością,
 - 6) ustalanie szczegółowych zasad wykorzystania warunków naturalnych w poszczególnych uzdrowiskach dla leczenia określonych chorób.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, typowe rodzaje zakładów oraz urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, uwzględniając w szczególności zakres ich zadań.
4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób wykorzystania warunków naturalnych w poszczególnych uzdrowiskach do leczenia uzdrowiskowego uwzględniając w szczególności walory klimatyczne i naturalne zasoby lecznicze terenu.

Art. 7.

1. Naczelny lekarz uzdrowiska jest organem prezydium rady narodowej miejscowości uznanej za uzdrowisko, sprawującym nadzór nad poziomem świadczeń udzielanych przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, prawidłowym funkcjonowaniem urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego oraz czuwającym nad ochroną warunków naturalnych i właściwym kształtowaniem czynników środowiskowych.
2. Z tytułu nadzoru nad zakładami i urządzeniami lecznictwa uzdrowiskowego (ust. 1) naczelnemu lekarzowi uzdrowiska przysługuje prawo:
 - 1) przeprowadzania lustracji i żądania wyjaśnień potrzebnych dla oceny poziomu świadczeń i prawidłowości funkcjonowania tych zakładów i urządzeń w zakresie leczniczym,
 - 2) żądania usunięcia wadliwości stwierdzonych w toku lustracji,
 - 3) zgłaszania do Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej wniosków w sprawie eksploatacji naturalnych zasobów leczniczych.
3. Do naczelnego lekarza uzdrowiska należy ponadto czuwanie nad trybem załatwiania spraw, które z mocy statutu uzdrowiska wymagają uzgodnienia z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, oraz wydawanie opinii i decyzji w sprawach dotyczących czynności określonych w art. 3 ust. 2 pkt 3.

Art. 8.

1. Naczelnego lekarza uzdrowiska powołuje i odwołuje Minister Zdrowia i Opieki Społecznej po porozumieniu z prezydium rady narodowej miejscowości uznanej za uzdrowisko. **kompetencja organów gminy jako zadanie własne**
2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej po porozumieniu z prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej może przekazać uprawnienia określone w ust. 1 organowi do spraw zdrowia tego prezydium.

Art. 9.

1. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego mogą być prowadzone przez:
 - 1) Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej,
 - 2) rady narodowe,
 - 3) Ministrów: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Komunikacji w zakresie świadczeń udzielanych osobom uprawnionym do korzystania z pomocy leczniczej służb zdrowia podległych tym Ministrom,
 - 4) organy związków zawodowych,
 - 5) inne organy i instytucje, które otrzymały zezwolenie wydane w myśl przepisów o zakładach leczniczych.
2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 pkt 5, wymaga również uruchomienie lub rozbudowa zakładów lecznictwa uzdrowiskowego przez organy określone w ust. 1 pkt 3 i 4 po dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli spowoduje to zmiany w eksploatacji naturalnych zasobów leczniczych.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowy zakres działania organów określonych w ust. 1 pkt 1-4 w dziedzinie prowadzenia zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, uwzględniając w szczególności cel działania oraz specyfikę tego leczenia,

- 2) zakres i formy współdziałania ministra właściwego do spraw zdrowia i jego organów oraz innych organów i instytucji prowadzących zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego oraz obiekty wypoczynku, uwzględniając w szczególności dążenie do pełnego wykorzystania naturalnych i innych właściwości uzdrowisk dla potrzeb lecznictwa uzdrowiskowego, wypoczynku i turystyki.

Art. 11.

1. Przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej działa Naczelna Rada Uzdrowisk i Wczasów Pracowniczych jako organ opiniodawczy i wnioskujący.
2. Do zakresu działania Naczelnej Rady Uzdrowisk i Wczasów Pracowniczych należą sprawy działalności i planowego rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego i uzdrowisk, z uwzględnieniem spraw wczasów pracowniczych i turystyki w miejscowościach uznanych za uzdrowiska, a także sprawy współpracy w tym zakresie właściwych organów i instytucji.
3. W skład Naczelnej Rady Uzdrowisk i Wczasów Pracowniczych wchodzi przedstawiciele zainteresowanych naczelnych (centralnych) organów administracji państwowej, ogólnokrajowej organizacji międzyzwiązkowej oraz znawcy problematyki uzdrowiskowej.
4. Przy prezydium wojewódzkich rad narodowych mogą być powołane wojewódzkie rady uzdrowisk i wczasów pracowniczych jako organy opiniodawcze i wnioskujące tych prezydiów.
5. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej po porozumieniu z ogólnokrajową organizacją międzyzwiązkową określi w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres działania, skład, organizację oraz tryb postępowania Naczelnej Rady Uzdrowisk i Wczasów Pracowniczych oraz wojewódzkich rad uzdrowisk i wczasów pracowniczych.

art. 10 skreślony

Art. 12.

1. Decyzje w sprawie podjęcia czynności zastrzeżonych w statucie (art. 3 ust. 2 pkt 3) wydaje:
 - 1) organ właściwy z mocy innych przepisów po zasięgnięciu opinii naczelnego lekarza uzdrowiska lub
 - 2) naczelnny lekarz uzdrowiska, jeżeli podjęcie danej czynności nie wymaga decyzji innych organów.
2. Decyzja wydana przez organ określony w ust. 1 pkt 1 bez zasięgnięcia opinii naczelnego lekarza uzdrowiska jest nieważna i podlega uchyleniu, chyba że naczelnny lekarz uzdrowiska nie przedstawił opinii w terminie 10 dni, licząc od daty przekazania mu sprawy.
3. Organ, który wydał decyzję nie uwzględniając opinii naczelnego lekarza uzdrowiska, jest obowiązany doręczyć mu taką decyzję. Naczelnemu lekarzowi uzdrowiska od takiej decyzji służy odwołanie. Odwołanie to rozpatruje właściwy organ stopnia wyższego, po porozumieniu z organem do spraw zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

4. Właściwym do rozpatrzenia odwołania od decyzji określonych w ust. 1 pkt 2 jest organ do spraw zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej właściwej ze względu na położenie uzdrowiska.

Art. 13.

1. Wpływy z opłaty uzdrowskiej są przeznaczone na kształtowanie czynników środowiskowych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 2, a w szczególności na zapewnienie porządku, higieny, estetyki i innych warunków niezbędnych dla zaspokajania potrzeb kulturalnych.
2. Wojewódzka rada narodowa może zobowiązać zakłady leczenia uzdrowskiego oraz instytucje, które prowadzą na obszarze uzdrowskich działalność czasową lub turystyczną, do ponoszenia opłaty na cele określone w ust. 1.

Art. 14.

Rada Ministrów może rozciągnąć w drodze rozporządzenia niektóre przepisy dotyczące uzdrowskich na obszary, które posiadają warunki do prowadzenia leczenia uzdrowskiego lub eksploatacji naturalnych zasobów leczniczych, a nie zostały uznane za uzdrowskie.

Art. 15.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia rozciągnąć niektóre przepisy ustawy na miejscowości, które nie prowadzą leczenia uzdrowskiego, lecz posiadają wybitne walory turystyczno-wypoczynkowe, oraz dostosować te przepisy odpowiednio do charakteru takich miejscowości.

Art. 16.

1. Kto bez decyzji wymaganej w myśl art. 12 ust. 1 pkt 2 lub z naruszeniem takiej decyzji podejmuje na obszarze ochrony uzdrowskiej czynność zastrzeżoną w statucie uzdrowskiego (art. 3 ust. 2 pkt 3), podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 4.500 zł lub jednej z tych kar.
2. Orzekanie następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art. 17.

1. Miejscowości będące w myśl dotychczasowych przepisów uzdrowskimi o charakterze użyteczności publicznej oraz inne miejscowości, w których w dniu wejścia w życie ustawy prowadzone są zakłady leczenia uzdrowskiego, mogą być uznane za uzdrowskie w trybie określonym w ust. 2.
2. Wykaz miejscowości uznanych za uzdrowskie w myśl ust. 1 ustali Minister Zdrowia i Opieki Społecznej po porozumieniu z ogólnokrajową organizacją związkową, Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz prezydiami właściwych wojewódzkich rad narodowych.
3. Do czasu nadania statutów uzdrowskom zamieszczonym w wykazie, o którym mowa w ust. 2, obszarami ochrony uzdrowskiej dla tych uzdrowskich są odpowiednie obszary ochrony sanitarnej bądź granice administracyjne tych miejscowości.

4. Okręgi ochrony źródeł wód leczniczych ustanowione w myśl dotychczasowych przepisów stają się obszarami górniczymi.

Art. 18.

1. Traci moc ustawa z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach (Dz.U. z 1922 r. Nr 31, poz. 254, z 1928 r. Nr 36, poz. 331 i z 1934 r. Nr 110, poz. 976).
2. Rada Ministrów wyda w drodze rozporządzenia szczegółowe przepisy regulujące sprawy związane ze zniesieniem dotychczasowych komisji uzdrowiskowych.
3. Do czasu wydania rozporządzeń lub innych aktów przewidzianych w niniejszej ustawie obowiązują w sprawach, które mają uregulować te rozporządzenia lub akty, przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 19.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1967 r.